

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ГРУП КОРІВ ЗА УМОВ БЕЗПРИВ'ЯЗНО-БОКСОВОГО УТРИМАННЯ

О.С.Марикіна, магістр

Миколаївський державний аграрний університет, Україна

Розглянуто особливості формування технологічних груп корів за умов безприв'язно-боксового утримання. Одержані результати дозволяють використовувати засоби механізації, організовувати диференційовану годівлю і утримання тварин залежно від рівня їх продуктивності та фізіологічного стану.

Ключові слова:*велика рогата худоба, технологічна група, корови, молочна продуктивність, безприв'язно-боксове утримання.*

Вступ. Виробництво молока може бути рентабельним лише за умови наукового обґрунтування технологічних процесів. На сьогоднішній день на великих молочних фермах надають перевагу безприв'язному способу утримання корів, одним із головних умов якого є правильне групування тварин. Такий підхід дозволяє формувати однорідні групи, що полегшує процес роздоювання корів та отримання молока від них на доїльних установках, а також забезпечує групову нормовану їх годівлю. При цьому головною метою є отримання високих надоїв з мінімальними витратами ручної праці [2].

Групування стада корів молочного комплексу в окремі технологічні групи є дуже важливим елементом промислової технології. Такий технологічний захід дозволяє використовувати засоби механізації, організовувати диференційовану годівлю і утримання тварин залежно від рівня їх продуктивності та фізіологічного стану [1]. Практично сформувати групи, однорідні за багатьма показниками і без частотої зміни складу тварин, майже неможливо [4].

Тому, при формуванні таких технологічних груп корів за умов безприв'язного утримання необхідно перш за все враховувати вік тварин, їх фізіологічний стан, стадію лактації та продуктивність [3].

*Науковий керівник - доктор с.-г. наук, професор Т.В. Підпала

Методика досліджень. Визначення особливостей формування технологічних груп за умови безприв'язно-боксового утримання і доїння в доїльній залі було проведено в умовах племінного господарства СТОВ «Промінь» Арбузинського району Миколаївської області. Предметом дослідження були принципи формування груп корів при потоково-цеховій системі виробництва молока, для якої характерно формування двох структурних рівнів: технологічні групи, які є основою цехів і виробничі групи, що входять до складу технологічних груп. Тварини утримуються безприв'язно у приміщеннях павільйонного типу з шторною системою природної вентиляції, що забезпечує притік свіжого повітря і сприяє покращенню стану здоров'я та їх продуктивності. Доїння корів триразове у доїльній залі, яка обладнана доїльною установкою типу «Карусель». Годівля корів здійснюється повнораціонними кормосумішами на кормових столах. Для приготування загальнозмішаного раціону в господарстві використовується мобільний кормороздавач SCARIBOLDI.

Визначення термінів переводу корів у різні цехи і формування технологічних груп проводиться використовуючи автоматизовані системи управління і наявності зоотехнічного і ветеринарного обліку. Всі переміщення плануються і узгоджуються виключно з управляючим стадом.

Результати досліджень. Висока ефективність молочного скотарства зумовлена використанням нових інтенсивних технологій виробництва молока в поєднанні досконаліми системами управління. Більшість процесів на фермі підлаштовані до непорушних правил і графіку руху тварин між технологічними групами.

Відповідно потоково-цеховій системі використано метод групування корів за фізіологічно-технологічними періодами. Молочне стадо залежно від фізіологічного стану розподілене на чотири технологічні групи, які розміщують у відповідних цехах: сухостійних корів; новорозтелених корів; роздоювання та осіменіння і виробництва молока.

У кожному цеху корови перебувають точно визначений час відповідно з технологічною циклограмою. Переміщення тварин із цеху в цех здійснюється диспетчерсько-зоотехнічною службою.

Цех новорозтєлених включає в себе корів з дня отєлення до передачі в цех роздою та осіменіння клінічно здорових корів. Рух корів до неї проводиться щодня по мірі їх отєлення в секції пізнього сухостою. Ці тварини розміщуються в межах 1 секції яка розділена на 3 підсекції (до 5 днів, старше 5 днів та «антибіотики» до якої входять хворі тварини). Відразу після отєлення всі корови потрапляють в секцію до 5 днів де з ними працює ветеринарний лікар. Під час перебування первісток в цій секції їм присвоюють транспондери пасивного типу. До переведення із підсекції визначається стан здоров'я тварини і переміщення їх в підсекцію після 5 днів або «антибіотики». Хворі тварини, або підсекція «антибіотики» - це новорозтєлені корови до яких застосовується посилені схеми лікування в тому числі антибіотиками. В цих секціях корови знаходяться до відновлення сечостатевої системи і приходу її в стан готовності до плідного осіменіння. По закінченню 14 днів після отєлення формують технологічну групу і передають клінічно здорових корів в цех роздою та осіменіння. Секції обладнані хедлоками що значно спрощує роботу лікарів та мінімізує стреси у корів.

В цеху роздоювання і осіменіння первісток переводять у секцію з первітками, а корів у секцію з коровами. Тварини згідно схеми синхронізації підлягають обробці, але не раніше 17 дня після отєлення і при умові що, добовий надій складає менше 20 кг молока. Технологічна група корів розміщена в 4 секціях обладнаних хедлоками, і призначені для роботи техніків штучного осіменіння з великими кількостями корів. Встановлено, що в цій технологічній групі корови проявляють максимальний рівень споживання корму і їх продуктивність досягає піку лактації, або не нижче 35 кг в середньому. Використовується штучне осіменіння в поєднанні із схемою синхронізації статевої охоти. Наряду з цим використовується традиційна методика осіменіння корів за допомогою визначення тварин в охоті. Це

робиться для підвищення відсотка виходу тільних. Перша схема проводиться для всіх корів. Після УЗД діагностики нетільні корови потрапляють на другу схему. Якщо до запланованої дати повторного осіменіння або УЗД тварина приходить в охоту її осіменяють. Визначення корів в охоті проводиться автоматично системою Data Flow за допомогою транспондерів, які мають функцію визначення активності. Система автоматично формує звіт по коровах із підвищеною активністю. Значення активності обновляється після кожного доїння і добудовується в графік активності тварини.

Технологічну групу цеху виробництва молока формують починаючи з другої половини лактації у секції без фіксаторів голови. Тільних корів переміщують в групу виробництва молока, використовуючи селекційні ворота. Важливо не допустити різкого падіння лактаційної кривої, що може привести до передчасного запуску на сухостій. В нормі крива лактації в цій групі повинна знижатися не більше як на 0,2 кг, за день. Таким чином корова яка при перейшла в групу виробництва молока з надоем 30 кг молока у 200 днів лактації дійде до запуску в 300 днів з надоем щонайменше 10 кг. Тому, при переводі корів в технологічну групу виробництва молока раціон раптово не змінюють і залишають висококонцентратний раціон роздою. Перед запуском проводять профрозчистку ратиць.

За 60 днів до отелення проводять запуск корів і переведення в цех сухостою. Після доїння відділяють корів селекційними воротами, вводять консервант у канали сосків, встановлюють бал вгодованості, проводять вакцинації і переводять корів у групу сухостою. Технологічну групу в цеху сухостою поділяють на дві підгрупи.

Перша половина сухостою – група, яка сформована з тварин від 60 до 30 днів до отелення. Тварини утримуються в окремій секції або приміщенні з вигульним майданчиком на глибокій підстилці. В цей період плід росте найінтенсивніше. Тому головне завдання правильно збалансувати раціон щоб уникнути крупнопліддя і утримати вгодованість в межах 3,75 бала.

Починаючи з другої половина сухостою (пізній сухостій) від 30 днів до отелення а також сам процес отелення, глибокотільні корови і нетелі перебувають в умовах підвищеного комфорту (80% зайнятість секції і кормового стола) та фізіологічно обґрунтованого раціону. Чистота середовища, де проходить отелення суттєво знижує ризик захворювання ендометритом в подальшому. Під час отелення скотарі збирають навколоплідні води і випоюють їх корові разом із 30 л води з пропіленгліколем. для профілактики зміщення сичуга і затримки посліду. Якщо тварина відмовляється пити воду закачують через зонд. Після отелення корова зразу потрапляє у секцію новорозтелених. І послідовність формування технологічних груп повторюється.

Висновки Комплектування технологічних груп, починаючи з корів-первісток, дає можливість збільшити термін їх перебування в складі певної групи, контролювати їх продуктивність та здійснювати роздоювання та повноцінну годівлю загально змішаним раціоном відповідно до фізіологічного стану, статусу лактації та вгодованості.. Наявність технологічних груп сприяє впровадженню чіткого розподілу праці на фермі, дозволяє впровадити механізацію і автоматизацію багатьох процесів виробництва і особливо трудомістких.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Підпала Т. В. Скотарство і технологія виробництва молока та яловичини: Курс лекцій / Т. В. Підпала. – Миколаїв: МДАУ, 2006. – 359 с.
2. Король А. П. Обґрунтування сучасних напрямів удосконалення технології виробництва молока: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. с.-г. наук: спец. 06.02.04 «Технологія виробництва продуктів тваринництва»/А.П. Король. – Київ, 2008. – 21с.
3. Балагуровська Н. Л. Принципи формування технологічних груп корів при безприв'язному утриманні/ Н. Л. Балагуровська, О. Є. Адмін, В. А. Борисовський //Зб. наукових праць Луганського національного аграрного університету. – Луганськ: «Елтон-2», 2008. – С.284-287.
4. Байдюк А. Т. Поточно-цеховая система производства в молочном животноводстве/ А. Т. Байдюк, И. З. Шульган. – М.: Колос, 1980. – 286с.

О.С.Марыкина **ОСОБЕННОСТИ** **ФОРМИРОВАНИЯ**
ТЕХНОЛОГИЧЕСКИХ ГРУПП КОРОВ В УСЛОВИЯХ БЕСПРИВЯЗНО-
БОКСОВОГО СОДЕРЖАНИЯ.

Рассмотрены особенности формирования технологических групп коров в условиях беспривязно-боксового содержания. Полученные результаты позволяют использовать средства механизации, организовывать дифференцированное кормление и содержание животных в зависимости от уровня их производительности и физиологического состояния.

O.S Marykina **FEATURES OF TECHNOLOGICAL GROUPS OF COWS**
UNDER BEZPRYVYAZNO-BOKSOVOHO MAINTENANCE.

The features of the formation process of groups of cows under bezpryvyazno-boksovoho maintenance. The obtained results allow the use of means of mechanization, organize differentiated feeding and livestock, depending on their level of productivity and physiological state.